

Posudek bakalářské práce

JURČIČKOVÁ Romana, Barbora Markéta Eliášová a obraz Japonska v české společnosti ve dvacátých letech 20. století. KDDD PedF UK, Praha 2011. 78 s + přílohy

Autorka si ke své práci zvolila téma, jež v sobě ukrývá několik badatelských přístupů. Jednak se jedná o životopisnou studii ženy-spisovatelky, dále pak dějiny cestovatelství, přesněji pak o obraz a poznání Japonska v české společnosti. Primárním pramenem práce jsou jí knihy, které o Japonsku vyšly. Na základě jejich rozboru chce ukázat « jak se z Japonska coby feudální mocnosti stala modernizující se země a jak tyto změny vnímali a jak o nich vypovídali čeští autoři » (s. 8). Hned v úvodu je nutno říci, že na některých místech zůstává Jurčičková na literárních pramenech příliš závislá a nedobírá se samostatné pramenné kritiky (zejména část o vztazích na československém vyslanectví v Japonsku v době působení K. Perglera – s. 40-44).

Kromě cestopisné literatury autorka věnovala pozornost pozůstalosti B. M. Eliášové, uložené v Archivu knihovny Náprstkova muzea, ze které v samotném textu však příliš nečerpá a vydanou korespondenci Čechů v Japonsku usedlých J. Letzla a K. J. Hory.

Čtyři základní kapitoly práce je možné rozdělit na dva základní celky. V prvním se Jurčičková – po důležitém a vcelku zdařilém úvodu do situace v Japonsku na přelomu minulého a předminulého století – věnuje šesti osobnostem, které se dostaly svým životem s Japonskem do styku – B. M. Eliášová, J. Kořenský, J. Hloucha, F. V. Krejčí. U každé osobnosti postupuje obdobně. Nejprve popíše její životní osudy, následně podrobně knihy, které dotyčný o Japonsku vydal. U J. Letzela, K. J. Hory, kteří jsou se zemí spojeni více svým životem a profesním působením, než samotným dílem je logicky část životopisná podstatnější. Naštěstí toto do velké míry popisné zpracování prokládá pokusy o charakterizování a srovnávání; hledání průsečíků mezi jednotlivci, jejich zájmy a viděním. Ukazuje tak na konkurenci mezi jednotlivými aktéry (např. Eliášová versus Hloucha, Hloucha versus Hora). Někdy ji to však svádí k opakování tezí a myšlenek.

V druhé části, zaměřené tematicky si všímá 4 okruhů důležitých pro vnímání proměny japonské společnosti, tj. společnost, japonská kultura, každodennost a zemětřesení roku 1923. Je potřeba zdůraznit, že je velice dobře, že ke své práci tuto druhou část připojila, neboť se tak částečně vymanila z « popisného » vyprávění a pokusila se shrnout a charakterizovat a skutečně ukázat na proměny, jimiž japonská společnost – alespoň zvnějšku procházela.

Nutno hodnotit kladně, že práce je téměř prosta gramatických chyb a překlepů (mimo např. s. 57, s. 63, chybná shoda podmětu s přísudkem s. 67 a s. 70).

V souhrnu lze říci, že se jedná o práci zdařilou, jen jí chybí větší « vyzrálost » při zpracování a navrhuji ji hodnotit jako « velmi dobrou ».

PhDr. Jiří Hnilica